

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 24. oktober 2018
Kontor: Internationalt Politikontor
Sagsbeh: Katrine Hjortnæs
Sagsnr.: 2018-0030-1590
Dok.: 874114

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1129 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 18. september 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod Poulsen (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Morten Duus

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1129 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvordan Rigspolitiet arbejder med at spore personer i Danmark, eksempelvis blandt migranter eller andre udlændinge, der kan have begået krigsforbrydelser i andre dele af verden?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra Rigspolitiet og Rigsadvokaten, hvortil der henvises.

Rigspolitiet har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan helt generelt oplyse, at når politiet skal spore en person i Danmark, som er mistænkt for en forbrydelse, kan personen søges bredt i alle tilgængelige nationale og internationale systemer med henblik på at fremsøge så mange oplysninger om den pågældende som muligt. Politiet søger eksempelvis på, om personen har adresse/opholdssted/familie/virksomhed i Danmark eller om den pågældende er registreret som ejer/bruger af et køretøj eller en telefon/e-mailadresse. Der forespørges ligeledes via politiets systemer om personen er eftersøgt i Danmark eller udlandet.

Derudover kan ”Open Source” søgninger på den pågældende også i visse tilfælde generere oplysninger, som kan danne baggrund for lokalisering af pågældendes opholdssted, eksempelvis oplysninger om telefonnummer, adresse, e-mailadresse, lokalitetsopdateringer m.m., ligesom eventuelle postede fotos på sociale medier ligeledes vil kunne føre til lokalisering af, hvor den pågældende opholder sig.

Såfremt den pågældende har en tilknytning til Danmark, kan der være mulighed for at søge oplysninger hos andre myndigheder, herunder SKAT, om eventuel arbejdsgiver/sociale ydelser, bankoplysninger m.m., der vil kunne danne baggrund for yderligere efterforskning.

Med baggrund i de oplysninger, der fremkommer ved søgning i tilgængelige systemer, Open Source og ved henvendelse til andre myndigheder, har politiet mulighed for at foretage forskellige efterforskningsskridt alt efter forbrydelsens karakter og de beføjelser, der følger af retsplejeloven, herunder:

- Henvendelse/ransagning efter person på relevante adresser.
- Afhøring af relevante personer.

- Aflytning af relevante telefonnumre.
- Teleobservation af relevante telefonnumre.
- Oprettelse af den pågældende i Kriminalregisteret som efterlyst i Danmark.
- International efterlysning via Europol/Interpol.
- Oprette relevante køretøjer som efterlyst i Centralregisteret for Motorkøretøjer.
- Efterlyse relevante køretøjer i Europol/Interpol.
- Oprette relevante køretøjer i ANPG (Automatisk Nummerplade Genkendelse).
- Hotelalarmering (forespørgsel hos hoteller om pågældende er indlogeret).
- Indhente oplysninger om eventuel IP adresse.”

Rigsadvokaten har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, hvortil jeg kan henholde mig:

”Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) varetager bl.a. behandlingen af sager om særlig international kriminalitet.

SØIK varetager for hele landet forretningerne vedrørende internationale straffesager, herunder navnlig sager om folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og andre alvorlige forbrydelser begået i udlandet, hvor efterforskningen og strafforfølgingen som følge af sagens kompleksitet og internationale aspekt forudsætter en særlig viden om og indsigt i forholdene i udlandet og forudsætter, at der etableres et samarbejde med myndigheder i andre lande, internationale institutioner, organisationer mv.

I disse internationale straffesager, herunder om krigsforbrydelser, iværksætter SØIK efterforskning på baggrund af en politianmeldelse eller af egen drift, såfremt der er en rimelig formodning om, at et strafbart forhold er begået af personer, som kan drages strafferetligt til ansvar herfor. Iværksættelse af efterforskningsmæssige tiltag forudsætter således ikke, at der er indgivet en egentlig politianmeldelse men kan bl.a. ske på baggrund af efterretningsoplysninger, underretninger eller henvendelser i øvrigt, herunder fra privatpersoner, danske og udenlandske myndigheder eller NGO'er.

I efterforskningsarbejdet indgår bistand fra nationale såvel som internationale myndigheder, institutioner og NGO'er. Tilsvarende gør sig gældende i forbindelse med lokaliseringen af mulige ansvarssubjekter, hvor det således eksempelvis kan være

nødvendigt at anmode udlændingemyndighederne eller Rigspolitiet om bistand, såfremt SØIK's egne efterretnings- og efterforskningsværktøjer, herunder benyttelsen af åbne kilder ikke vurderes tilstrækkelige.

Efterforskningen og strafforfølgingen af internationale straffesager varetages i SØIK af en gruppe medarbejdere, som for tiden består af fire jurister, fem efterforskere og en administrativ medarbejder. De pågældende er under ledelse af en vicesstatsadvokat (juristerne) og en fungerende politikommissær (efterforskerne og den administrative medarbejder). Det bemærkes dog, at de enkelte faggrupper i SØIK løbende tilpasses de aktuelle opgaver og det aktuelle ressourcetræk, ligesom der løses opgaver på tværs af de enkelte grupper, herunder som bistand til konkrete opgaver i en anden gruppe eller som led i større efterforskninger, hvor der er nedsat særlige efterforskningshold. Det kan i øvrigt oplyses, at der ikke ud af SØIK's aktuelle bemanning på omkring 125 årsværk er fastsat et nærmere angivet antal årsværk til efterforskning af mulige krigsforbrydelser i Danmark.

Det bemærkes, at SØIK i 2015 gennemgik en omfattende omstrukturering med henblik på at sikre en bedre håndtering af bl.a. sager om særlig international kriminalitet. Omstruktureringen har medført et øget fokus på at sikre en god og sikker styring af sagerne, således at sagerne fremmes med den fornødne hastighed og med høj kvalitet. Det er i forlængelse heraf et centralt element i den nye organisering af SØIK at sikre, at der til enhver tid er et kvalificeret beredskab til rådighed i SØIK, som kan håndtere meget komplekse internationale straffesager, herunder om krigsforbrydelser begået i udlandet.””